СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 160. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 13 липня 1933. VOL. XLI. No. 160. Jersey City, N. J., Thursday, July 13, 1933. THREE CENTS.

РУЗВЕЛТ ФОРМУЄ НАЙВИЩУ РАДУ ВІДБУДОВИ КРАЮ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт, вернувшися з вакацій та провіривши діяльність ріжних департаментів, призначених для переведення акції відбудови краю, прийшов до переконання, що цілий апарат не функціонує як слід. Тому рішився установити найвищу раду, яка має подбати, щоб цілий апарат відбудови виповнював наложені на нього завдання. Ота рада складається тепер з членів кабінету президента й адміністраторів ріжних аґенцій, установлених конґресом для боротьби з депресією. Президент буде раз на тиждень відбувати з тою радою спільні засідання й обговорювати акцію приспішення економічного відродження краю.

ДАЛЬШІ ПРОМИСЛОВІ КОДЕКСИ.

ВАШИНҐТОН. — Радять над установленням кодексу для деревної промисловости. Спір іде головно про означення максимального числа днів праці, які хитаються від 40 і 48 годин на тиждень.

Такі самі переговори ведуться щодо виробу жіночих блюзок, капелюхів, а далі в електричній, біжутерійній, театральній, ресторантній і в інших промисловостях.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ПІДВИШКОЮ ЦІН НА ХЛІБ.

ВАШИНҐТОН. — Ґенеральний прокуратор, ґенерал Комінґс, вислав до 49 міст осторогу, в яких заповідає, що розпічне карні доходження проти тих, котрі хочуть використати критичні часи для незаконного збогачення і підвищують без потреби ціни на хліб.

ПОДІЛАЛО!

НЮ ЙОРК. — Нюйорські пекарі заявили, що не піднесуть наразі цін на хліб. Кажуть, що наперед цілу справу „перестудіюють".

ЗБІЛЬШИЛИСЯ ДЖАБИ І ПЛАТНІ.

НЮ ЙОРК. — Елмер Андру, стейтовий промисловий комішенер, подає у своїм звіті, що вже в третім з черги місяці видно в стейті постійний зріст у джабах (роботах) і платнях. Таке поліпшення було в квітні, травні й червні. Це виходить із звітів, як надіслано з 1,585 великих фабрик. У червні піднеслося число джабів на 4%, а сума виплачених платень зросла на 5.7%.

УВЖАЄ ПРОГРАМУ РУЗВЕЛТА ПРАВИЛЬНОЮ.

НЮ ЙОРК. — Сер Джосає Стемп, британський фінансіст і економіст, каже, що він є того переконання, що Рузвелтова економічна програма є розумна. Та назагал він не вірить у можливість постійної контролі промислу з успіхом. Він каже, що Рузвелт осягнув дуже багато, коли змінив психологічний настрій населення, бо тільки по такій зміні можна було взятися за підвишку цін на товари та за виконання дальшої програми відбудови краю.

ДОБАЧУЄ ВІЙНУ ЗА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ.

ШАРЛОТСВІЛ (Вірджінія). — Д-р Герберт Адемс Ґібонс, письменник і журналіст, говорив перед „Вірджініас Інститют оф Поблик Аферс" про міжнародне напруження, спричинене змаганнями Анґлії, Італії й Франції опанувати Середземне море. Він каже, що оте напруження може довести дуже легко до війни, десь так коло 1936 р. За панування над тим морем, говорив Ґібонс, ішла боротьба від часів старого Риму і Картаґіни. Сьогодні очі всіх звернені на Далекий Схід і на совіти, а ніхто не звертає уваги на Середземне море, де готується новий конфлікт. Анґлія хоче панувати над Середземним морем, уважаючи його найкоротшою дорогою до Індії, Китаю, Австралії й Сходу. Італія закріплюється в Тріполісі, на африканській землі, а Франція доказала чудес у відбудові Марока. І всі ті держави постійно зброяться й укріплюються на побережах Середземного моря та глядять одна на другу зависним оком.

ДОЛЯР ПІДНЕСЕТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Доляр нагло й несподівано піднісся в своїй вартости. Рахується з тим, що заповів Невіл Чемберлейн, британський міністер скарбу, котрий є певний, що доляр піднесеться під осінь, і то так скоро, як скоро котився вниз.

ЗА БІЛЬШУ ДИСЦИПЛІНУ У ЖІНОК.

НЮ ЙОРК. — Місс Айда М. Тарбел, економістка й письменниця, говорила до жінок про потребу більшої культурної підготовки для жіночих провідниць. Вона казала, що американські жінки, які мають діло в міжнародних зібраннях з европейськими жінками, завважують, що европейська культура є побудована солідніше, бо оперта на дисципліні.

Вправді американська жінка, говорила місс Тарбел, здобула більшу свободу ніж жінка европейська, але зате американська жінка не є так здисциплінована, як европейська.

ПРОТИ ЗАГАРБАННЯ АЛІМЕНТІВ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Джеймс Медіґен рішив, що не можна вірителям перевести екзекуцію за довги і тим чином забрати аліменти, призначені на удержання жінки і її дітей. Таке рішення є цілковито нове.

КАТАСТРОФАЛЬНА ПОВІНЬ У НІМЕЧЧИНІ.

Околиці Шварцвальду в Німеччині навістила оноді страшна хуртовина, що наробила в цілій околиці багато матеріяльної шкоди. Велика злива, що тревала більше як дві години, перемінила малі гірські потоки у рухливі рвучі ріки, що заляли велику частину згаданої країни. Деякі села залягла вода зовсім. Багато людей мусіли покинути свої хати, залишаючися без даху над головою. В деяких околицях град знищив усі засіви. В лісах повиривала хуртовина багато великих дерев, які, плавучи, знищили по дорозі багато мостів. Найбільше потерпіли околиці Вайсербаху і Лявтервайле, де внаслідок повені завалилося кільканадцять домів. Кілька осіб є вбитих, а багато ранених. Шкоди сягають кілька міліонів марок. Ціла країна виглядає як одно велике пустарище.

УНІВЕРСИТЕТ У ЧЕРНІВЦЯХ ДАВ ДОКТОРАТ... КОРОЛЕВИ.

В чернівецькім університеті відбулося торжественне вручення диплому почесного доктора („гоноріс кавза")... королеви Карлови.

Цікаве, коли такий диплом дістане... мадам Люпеску?

НАПАД НА ВЧИТЕЛЬКУ.

Дня 1. червня 1933 по год. 15-тій верталася фірою з Рави Руської вчителька п. Маґурова до Корнів. В лісі недалеко Річок напали на неї два замасковані й узброєні у кріси бандити і зрабували квоту 250 зл. Поліція веде слідство.

НАШІ МИСТЦІ В ЧУЖІЙ ПРЕСІ.

В німецькому місячнику „Ґебравхграфік" появилася стаття-розвідка відомого мистецтва-знавця д-ра В. Борна про графіка Св. Гординського. В паризькому щоденнику „Ле Тан" поміщено дуже прихильну рецензію про твори О. Грищенка, виставлені в „Осінньому Сальоні" в Парижі.

ВІДЗНАЧЕННЯ ЖИДІВСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

Військовий хрест „Польонія Реститута" вручив у Парижі польський амбасадор Хлаповський жидівському письменникові Шаломові Ашові. Шалом Аш сказав, що з Польщею лучать його все найщиріші почування.

РЕДУКЦІЇ И АНТИСЕМІТИЗМ В СРСР.

Рада народніх комісарів ухвалила зменшити персональні видатки на 575 міл. рублів. Згідно з „держпляном" видатки мали бути знижені лише на 350 міл. руб. Надіються ще дальших редукцій у совітських урядах, хоч уже зменшено етати на 20 проц. Проєкти редукцій мають бути готові до 1. серпня ц. р.

Московський кореспондент „Ґазети Польской", пишучи тепер про „чистку" партії, каже між іншим: „На „моральний розклад" звернуть далеко менше увагу. Гріхи „пянства і розпусти" будуть безсумнівно розглядати дуже лагідно, в противенстві до антисемітизму, який у широких кругах комуністів славянського походження прибирає розміри майже гітлерівські і — як здається — з аналогічних причин „заводової конкуренції".

Без сумніву, що Радеки, Шелехеси, Леніни, Марґоліси і т. д. глядять інакше, себто „дуже лагідно" на „розпусту", а інакше на антисемітизм, який загрожує їх пануванню.

АРЕШТОВАНИЙ ПІД ЗАМІТОМ УБИВСТВА.

В Редбері, Саск., знайдено трупа тамошнього почмайстра, П. Поммерюла. Поліція дослідила, що вбивства доконано в ґрабунковіх цілях. У звязку з убивством арештовано 19-літнього хлопця, Ст. Боґуна в Кридор, Саск. Арештовано його в часі, як спав у своїй хаті. Під подушкою знайдено 135 дол., які мабуть є власністю вбитого. Він стане перед судом, обвинувачений в убивстві.

На фармі в Кат Найф, Саск., знайдено тіло вбитого 60-літнього фармера Маєра. У звязку з тим убивством арештовано 30-літнього фармерського робітника, М. Островського, на фармі коло Верміліон, Алта.

СЕЛЯНИН УБИВ ЖАНДАРМА.

В громаді Будешті (Румунія) пішов шеф жандармської стації, Ґеорґе Бара, до помешкання селянина Мітрія Штефана, жадаючи, щоби селянин пішов з ним на стацію для переслухання. Селянин упирався. Зачалася сварка й сіпанина. Селянин вихопив з піхви жандарма баґнет і проколов його пять разів так сильно, що той упав мертвий. Селянин, забравши від жандарма стрільбу з набоями, безслідно щез. Жандармські стежі шукають його.

ПОСТАТЬ, ЯК З КАЗКИ „1001 НОЧІ".

Цими днями арештували в Каліші якогось волокиту, котрий подав, що називається Ян Квасневський. Він розказав своє „курікулюм віте" (опис свого життя), яке могло би дуже добре надаватися на тему до якоїсь сензаційної повісти, або до якоїсь авантурничої фільми. Уродився він у Львові, де його батько був ностарем. Маючи 20 років, був примушений поєдинкуватися з власним батьком за якусь жінку. Після поєдинку батько признав його умово недужим і дав доручення, щоби його замкнули в заведенні для умово хорих, в Кульпаркові, біля Львова. В 1904 р. батько Квасневського помер, залишаючи йому велике майно. Не зважаючи на смерть батька, Квасневський перебував дальше в заведенні для божевільних. Майном його заряджував куратор. Згодом його звільнили з Кульпаркова і він знову залишився жити у Львові. В тому часі приїхав був до Львова австрійський цісар Франц Йосиф. Квасневський користає з того, що пізнає дефіляди знайшовся близько цісаря, прибіг до нього і плюнув йому в обличе. Того роду поступок викликав очевидно велику констернацію між цісарським почотом. Квасневського арештували й присудили на досмертну тюрму. В 1918 р. Квасневському пощастилося втекти з тюрми. Зараз після того прийшов розвал австрійської держави. Квасневський користає з безкарности і продає своє майно за 500,000 австр. корон, але зараз таки приходить пропамятна девалюція і він залишається останнім нуждарем. Завдяки знайомим одержав посаду народнього вчителя на Поліссю, однак по кількох місяцях тратить цю посаду і виїздить у світ без сотика в кишені, та відвідує по черзі Німеччину, Бельгію, Францію, Румунію, Туреччину. Вкінці після кількалітнього бурлакування повернувся до Польщі і поїхав до Каліша.

Зпочатку не хотіли повірити на поліції в те, що розказував Квасневський, однак коли цей авантурник дав докази правди, повірили вкінці, що він говорить правду. Квасневського звільнили з тюрми, але мимоволі насувається думка, що тип цей не закінчить іще свойого бурлакування.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

КАЛІНІН ПРИЗНАЄ ГОЛОД НА УКРАЇНІ

ВИНУЄ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛЯНСТВО В НЕДОСІВІ.

Каже, що селянство не хоче працювати в колективних господарствах.

МОСКВА (СССР). — Кореспондент лондонської газети „Ді Обзервер" подає в специяльній телеграмі до своєї газети, що президент радянщини, М. Калінін, признав те, що на Україні й на Кубані панує голод. Він у місті Ґоркий (Нижній Новгород) заявив на зборах околичних селян, що на Україні й на Кубані є багато колективних господарств, де нема збіжа в потрібній скількости для виживлення самих членів колективних господарств.

Він пояснює цю недостачу збіжа тим, що селянство не дооцінює значіння колективних господарств і ставиться до них неґативно, а тому працює в цих господарствах недбало й мляво. Закінчив Калінін своє признання тим, що члени колективних господарств та селянство взагалі тепер мають дуже добру научку. Хоч та научка й жорстока, але вона навчить, мовляв, селянство як треба працювати в колективних господарствах.

БОЛЬШЕВИКИ ШУКАЮТЬ ЛАСКИ МУСОЛІНІЯ.

РИМ (Італія). — Радянський посол Курський мав авдієнцію в Мусолінія. Кажуть, що розмова йшла про підготовку російсько-італійського ґарантійного договору на зразок того, який тепер Росія уклала з Францією. Большевики стараються тепер здобути прихильність фашистівської Італії, щоб увійти знею в тісніші зносини.

Після Курського Мусоліні приняв також турецького посла, котрий щойно повернувся з Москви, яку він відвідував з наказу свого уряду. Думають, що і з турецьким послом Мусоліні говорив також у справі Росії.

МАТЕРН ХОЧЕ ЛЕТІТИ ДО АЛЯСКИ.

МОСКВА (СССР). — Американський летун Матерн, якого вратувало рибальське судно недалеко від Анадаря, на Сибірі, від голодової смерти, тепер розповідає про свої пригоди. Йому довелось осісти в дикій місцевости зпиводу зіпсуття в моторі літака. Він терпів дуже тяжко від сильних морозів та від голоду. Від голодової смерти вратувала його рушниця, при помочі якої він полював на птицю.

Кілька днів він пробирався пішки через дику гірську місцевість до ріки Анадир, де на острові зробив собі колибу, в якій думав чекати на чудо, поки його хтось побачить. На його щастя, на ріці появилися мисливці Ескімоси, які звернули увагу на великий вогонь, що він запалив для сиґналу. Вони доставили його в Анадир. Матерн хоче летіти до Аляски, якщо дістане новий літак.

ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ПОВОЛІ ВМИРАЄ.

ЛОНДОН (Англія). — Учасники лондонської економічної конференції вишукують ріжну працю для конференції, щоби ще хоч трохи продовжити її істнування. Тепер починають говорити на конференції про валюти ріжних держав, у звязку зі становищем „золотого бльоку", до тих держав, які зійшли з золотого мірника.

Думають, що ці розмови, а потім розмови про зовнішню торговлю, займуть яких 2 до 3 тижні. Отже конференція формально буде працювати цей час. Є думка, що з кінцем липня конференція таки припинить свої праці на певний час, а може й на довший, неозначений час.

ТИХА ПОГОДА ПЕРЕШКОДИЛА ЛЕТОВИ.

РЕЙКЯВІК (Ісляндія). — Італійські літаки не могли розпочати свого дальшого лету в напрямі до Шікаґо через дуже спокійну погоду. Поверхня моря була як зі скла, а тому перший літак, на якому був міністер авіяції, Бальбо, не міг піднестися з води й навіть ушкодив собі керму.

Таким чином італійські летуни проґаяли час, коли була найкраща погода для їх дальшого лету. Тепер мусять чекати на другу нагоду, щоб податися в дальшу дорогу, яка є найнебезпечнішою з цілої віддалі між Римом і Шікаґом.

ФРАНЦІЯ ЗБУДУВАЛА МИТНИЙ МУР.

ПАРИЖ (Франція). — Стало відомо, що перед самими літніми вакаціями французький парлямент поспішно приняв закон про підвищення мита на довіз товарів до Франції. На деякі вироби й сирівці мито піднесено на 150%, а найменше воно піднесене на 30%.

Новим митним законом Франція ще більше зміцнює свій митний мур, який і без того затруднює довіз до неї з інших держав.

ВІСІМНАЦЯТЬ ТИСЯЧ АРЕШТОВАНИХ.

БЕРЛІН (Німеччина). — З офіційних джерел стало відомо, що в Німеччині Гітлер арештував 18,000 противників фашизму. Уряд називає ці арешти „привентивними".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$7.00	На рік	$7.00
Six months	$3.75	На пів року	$3.75
Three months	$2.00	На три місяці	$2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$5.00	На пів року	$5.00
Three months	$2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НИЗЬКІ ПЛАТНІ ЗАГРОЗОЮ ВІДБУДОВИ

Останніми днями доносять американські ґазети про те, що підвишка заробітних платень являється загальним явищем. Пишуть, що в деяких фабриках піднесено на протязі кількох місяців платні навіть на 30%.

Та самі цифри ще не говорять надто багато, бо навіть 30% підвишка може являтися малою і не вистарчати робітникови на людське життя. Важне тут хіба тільки оте загальне змагання до підвишки, за яку стоїть уряд. Якби не той натиск з боку уряду, то певно й фабриканти не спішилисяб з підвишкою заробітних платень. Та уряд дає до пізнання, що коли промисловці по добрій волі не підвищать, то в Америці готово прийти до промислової диктатури і уряд диктуватиме умовини праці.

Крім того й економічна катастрофа, яку переживаємо і яка потягнула за горло й багатьох промисловців, каже їм тепер ставитись обережніше до справи відбудови краю. Тому і в промисловцях збудилося почування, що дбати тільки про власну хвилеву користь, про зиски, це значить копати гріб собі й іншим, себто доводити до нової економічної катастрофи.

З тих причин маємо тепер дуже відповідну пору для загальної агітації за введення на всіх полях праці такої системи, яка рахуваласяб з конечністю платні за працю по людськи. Зорганізоване робітництво не мало ще ніколи такої доброї нагоди до кампанії за піднесення заробітних платень. Бо сам уряд і його фінансові дорадники є того переконання, що цілий фінансовий плян економічної відбудови краю завалиться, якщо не будуть підвищені платні. Бо тільки тим чином буде можна скріпити купну силу десяток міліонів робучих сил, досі безробітних, або лихо оплачуваних.

Памятаймо, що чимраз більша підвишка заплати за роботу і чимраз вище піднесення життєвої робітничої стопи завжди вважались одною з головних засад робітничої політики. І не забуваймо, щовід тої засади не можна робітникови ніколи відступати, особливо тоді, коли він сам виступає в ролі працедавця і коли він сам має змогу практично розвязувати ту засаду, яку він уважає справедливою.

Тепер вартість доляра впала вже малощо не до половини. Оту знижку вже відчувається, але за кілька місяців відчує її загал у цілій повноті. І тоді наступить нова кріза, якщо до того часу заробітні платні не піднесуться хоч на третину.

РЕДАКЦІЙНИЙ СКЛАД ҐАЗЕТ

Українці на еміграції ще не мають ні одної газети, якої редакційний склад відповідав би новітнім умовинам журналістики й хоч трохи наближався б до тої системи організації, яка вироблена в інших народів та в нашім Рідним Краю. Для ілюстрації цього не будемо подавати про те, як зорганізовані редакції американської преси, чи якої іншої чужинецької, а подамо те, як зорганізовані редакції українських ґазет хочби на радянській Україні.

Большевики в своїй книзі „Газетное Дело" подають, що склад для редакції звичайної губерніяльної газети має бути такий:

1. Відповідальний редактор, 2. Помічник редактора (справлення матеріялу, оброблення новинок, поправлення дописів), 3. секретар редакції (всі організаційні й технічні функції), 4. Статтєвик або фейлетоніст, 5. Завідуючий відділом міських і губерніяльних новинок, 6. Нічний, що випускає ґазету і ревідує коректу, 7. й 8. Два новинкарі (репортери), 9. й 10. Два коректори. Крім того на відділ літературний, художній, театральний та інші запрошують додатково спеціяльні особи. Більші загальні статті та керуючого характеру, а також закордонні та загально-державного значіння новинки й матеріял пересилають спеціяльні бюра з центру, вже в готовому вигляді.

В дореволюційній Росії в провінціяльній ґазеті звичайно працювали від 10 до 20 осіб, крім адміністрації газети. В столичних газетах працювали від 50 до 80 осіб. Тепер у московській газеті „Известія" працюють у редакції й адміністрації 200 людей, не рахуючи до того ріжних кореспондентів із закордону. Склад редакції пересічної американської щоденної газети виносить 36 до 50 осіб (між ними від 15 до 20 новинкарів, репортерів).

Всі газети взагалі, а в тім числі й большевицькі, ставлять осьтакі вимоги до своїх редакторів: „Кождий редактор мусить мати широкий загально-політичний досвід, велику ерудицію, стратегічне передбачення й уміння накреслювати відповідно до цього лінію поведінки газети. Разом з тим темперамент і почуття ґазетної форми мають визначати його професійний вигляд. Він організатор не лише ідей, але й людей; він повинен уміло використовувати той людський матеріял, при допомозі якого формується газета". Отак навіть большевики формулують свої вимоги до редакторів провінціяльних ґазет, не кажучи вже про столичні, центральні газети.

Чому такий великий склад редакцій в іншій пресі, порівнюючи з українськими газетами на еміграції? А це тому, що всі культурні народи знають і розуміють характер умової праці взагалі, а характер журналістичної праці зокрема. Вони знають, що журналістична робота це не є лише технічна робота, але головно: творчість. Це є процес постійного будування з того матеріялу, який журналіст здобуде та яким він зможе оперувати відповідно до своєї теоретичної й практичної підготовки й своїх особистих здібностей. Журналістичної роботи не міряється годинами, висидженими в бюрі, а вислідом праці журналіста, й не так до скількости випродукованого матеріялу, як до його якости.

Всі культурні народи й читачі газет знають, що журналіст працює в свому фаху, коли він на вулиці, на базарах, по крамницях, на ріжних зборах, чи підчас персональних зустрічей з ріжними людьми спостерігає ріжні явища й факти, які дають йому орієнтацію для напряму ґазети, для характеру матеріялу в ній, дають йому зрозуміння тих питань, які тепер хвилюють читача й на які він мусить дати відповідь. Журналіст працює по свому фаху тоді, коли він читає газети, журнали, книжки, їде на лекції, до музеїв, до театру, до церкви слухати проповідей визначніших проповідників, чи сидить у бібліотеці й т. п. На все треба часу, а того часу не перечислити! Того часу не знає й не бачить людина, яка не розуміє характеру журналістичної праці, яка взагалі не розуміє, що таке творчість. Навіть „на вакаціях" журналіст не перестає працювати, а навпаки, у вільних від свого бюра й від біжучої праці годинах спішить доповнити свої знання, перецінувати деякі факти й явища, щоби з новими ідеями вернутися до щоденної своєї рутинованої праці.

Це добре знають цивілізовані народи й тому вони доводять персонажі своїх газет іноді до кількох тисяч, як наприклад нюйорський „Таймс" має 2,000 співробітників. В нім самий тільки судово-поліційний відділ має 80 репортерів. Таксамо персонажі чужинецьких місячників обовязково мають десятки, а то й сотки ріжних співробітників. Ось, наприклад, навіть український місячник, що виходить у Львові, „Вістник", подає 42 назвища своїх постійних співробітників, не числячи випадкових, а й то на нього ще нарікають, що він не дає досить ріжнородного матеріялу. Кожде число того місячника приносить 142 сторінки друкованого матеріялу, а наш щоденник „Свобода" дає щомісячно 700 таких саме друкованих сторін матеріялу, не рахуючи до того оголошень та офіційного матеріялу з канцелярії Союза.

Професор журналістики в Канзаському університеті, Чарлз Елкінс Роджерс, у своїй книжці **„Джурналістік Вокейшенс"** (1931) говорить, що в Америці тепер фах журналістів стався одним з поплатніших фахів, бо Американці вже добре зрозуміли значіння преси, значіння теоретичної підготовки журналістів та високу фаховість журналістики. Він подає такі порівнання: в середньому американському місті, з населенням не більше міліона людей, інжінир за десять років праці в свому фаху добивається пересічно річного заробітку 5,000 долярів, адвокат у віці 35 літ заробляє в такому місті від 4,000 до 5,000 долярів на рік. В той час у тому саме місті звичайний новинкар у щоденній газеті заробляє пересічно 3,000 долярів на рік, а пересічний редактор (едітор) невеликої газети заробляє з пятим році своєї журналістичної праці від 3,200 до 7,000 долярів на рік. В пятнацятім році своєї журналістичної праці такий редактор заробляє від 5,600 долярів до 10,000 долярів на рік.

Той же автор у тій книжці подає, що в Америці в містах з населенням 500,000 людей пересічний заробіток журналістів на тиждень такий: редактор—300 долярів, „бизнес менаджер" — 280 долярів, завідуючий відділом — 125 доляріг, дописувач — 68 долярів, репортер — 50 долярів, коректор — 54 доляри. В Ню Йорку ці особи зароблюють пересічно на тиждень так: редактор—500 долярів, завідуючий відділом — 200 долярів, спеціяльний дописувач — 100 долярів, репортер 72 доляри й коректор 77 долярів, а той, що виправляє чужі дописи, 88 долярів. У всій Америці редактор щоденної американської газети не одержує менше як 75 долярів на тиждень, коли це не є якась газета припадкова. Щодо платень спеціяльним редакторам і журналістам, то про це ніхто відомостей не подає, бо їх величезні заробітки є їх секретом та секретом газет, які їм платять.

ПУБЛИЧНІ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ.

Під публичними школами розуміється в Америці не школи, до яких вільно ходити всякому, а школи, удержувані публичними коштами. Крім того тут звичайно під тим розуміється тільки школи для виховання дітей.

Хоч американські кольоністи розуміли відразу вагу школи, то всетаки вони щойно пізніше додумалися, що й незаможні люди повинні мати нагоду вчити свої діти. У кольонії Месечусетс увалено ще в 1647 році закон, що кожна місцевість з 50 хазяїв має мати вчителя до науки читання й писання, а кошти його удержання мають поносити родичі дітей, котрі з науки користали. Подібні закони поухвалювали інші кольонії Нової Англії.

Але в інших кольоніях справа звичайно йшла пиняволіше. В Ню Йорку сварилися з собою Голяндці, старі хазяїни кольонії, й Англійці, нові пани, за те, якою мовою вчити, а серед сварки забулося питання, чи школа має бути публична. Зате в полудневих стейтах школи були правильно уладжені приватними коштами.

Американська революція дала новий товчок для розвою американського шкільництва. Американці стали щораз більше розуміти значіння публичного шкільництва. Люди стали добачувати потребу державного нагляду над школою та поширення нагоди до науки на менше заможних людей. Стейти почали видавати закони про нагляд над школами. Рівночасно стали щораз частіше визначувати державні землі під повстаючі школи.

У нинішних часах публичні школи Америки можна поділити на три типи:

1) велико-міські початкові („елементарі") та вищі школи („гай скулз");

2) мало-міські злучені школи, які мають під одним зарядом початкову школу та департамент вищої школи;

3) сільські школи, які звичайно називаються дистриктовими школами („дистрикт скул") тому, бо вони обслуговують цілий дистрикт. Вони подають тільки початкову науку та не присвячують більшої уваги розділови дітей на ступні („ґрейдс").

Крім таких публичних шкіл є ще публичні школи для дітей, котрі проявляють певні недостачі, через які вони булиб тягаром у звичайних публичних школах. Отже діти, що люблять ходити поза школу, діти, що поповняють ріжні злочини, тупоумні, каліки, і такі інші.

В одній еспанській школі мали ученики написати коротке оповідання. Найкоротше, одначе й найліпше, написав один хлопець. Оповідання було таке: „Бик, два тореадори (борці). Бик, один тореадор. Бик".

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НОВЕ ВИКРАДЕННЯ ЛЮДИНИ.

Знов ґазети розписалися за викрадення людини, як свого часу за викрадення сина Линдберга. Тоді писалося так багато, бо Линдберг відома фігура, перший летун, що перелетів океан з Америки до Европи. Нині пишеться про Джана О'Конела, бо це нащадок босів машини демократичної партії повіту Олбані, в стейті Ню Йорк.

Між викраденням дитини Линдберга й викраденням О'Конела було в Америці кільканацять інших випадків викрадення, але справа все набирала розголосу тільки тоді, як викрадений, або його родина, широко відомі люди. Видно з того, що газетам не йде про поборювання злочину, але про свій бизнес: заспокоїти цікавість людей до новинок.

Мимоходом можна спитатися: чи давання такого широкого розголосу, як дістали ті, що викрали дитину Линдберга, або ті, що тепер викрали О'Конела, не заохочує до цього злочину деяких людей, котрі є жадні такої сласне слави.

НЕДОГЛЯД ПРИ УКЛАДАННЮ КОДЕКСУ.

Губернатор стейту Месечусетс домагається від леґіслятури дозволу завісити закон про заборону нічної праці для жінок і дітей у ткальних стейту. Губернатор каже, що як йому прийдеться виконувати цей закон, то ткацькі фабрики стейту Месечусетс будуть поставлені в гірше положення ніж фабриканти інших стейтів, яких таке обмеження не обовязує, бо оголошений недавно федеральним урядом „кодекс" для цього промислу такої заборони нічної праці дітей і жінок не знає.

Домагання губернатора показує, які хиби мають звичайно закони й норми, ухвалені навіть великим числом знавців. Короткий час практичного примінення закона, а вже показують у ньому поважні щілини.

ВИНАХІДНИК, ЩО НЕ СПИТЬ.

Ніколя Тесля, жиючий в Америці хорватський винахідник, каже з нагоди своїх 77 уродин, що він чується здоровим, хоч обходиться без спання. „Я продрімаюся деколи годину, а раз на рік сплю довше, пять, шість або й сім годин, і після того чую в собі стільки енергії, що мушу її негайно зужити".

І він поясняє, що людині властиво сну не треба. Цеж тільки наслідок тих давних часів, коли первісний чоловік мусів спати зприводу темноти. Як людина не затроює своєї системи отруйною поживою, то вона може обійтися без сну, каже д-р Тесля.

Та д-р Тесля мабуть забуває, що життя на яві не для кождого має стільки принад, що для цього „електричного чарівника". Наполеон теж обходився без сну, бо життя для нього було багато цікавіше ніж сон.

НОВОМОДНА ПИПКА.

Ріжних річей уживали люди для вспокоєння своїх нервів і нервів дітей, але всіх певно поконав Чарлз Норманд з Петерсону, в стейті Ню Джерзі, котрий, як кажуть газети, заспокоював свою дитину, даючи їй покурити свого цигара. І нині дволітній хлопчина вже старий курець, тягне цигаро як батько, і волїє цигаро ніж морозиво (айс крім).

Щож тут дуже дивуватися, що в деяких краях селяни давали дітям ссати шматок, намочений у виварі з маку?

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(княжий вік).

(20)

— Горославич подбав, щоби ті брати запізно довідалися про смерть Рурика. Обставив шляхи за Верешицею і нікого туди не пускає. Оноді його люди спіймали гінця, якого до Звенигорода вислав з пересторогою якийсь прихильник наших князів. Що тисяцький у змові з Мадярами, найліпше свідчить це, що до нього приходять гінці від того мадярського війська, яке стоїть в наших горах. Він хіба не знає, що вони, не випадково заблудивши, залізли на нашу землю. Чомуж він не звістив про се цілої землі і не кличе всіх, щоби ішли викидати влізливця? Як сего не робить, то хіба лиш тому, щоби він з ними в змові; що він сам покликав їх сюди!

— Твоя правда. Чи ще що знаєш?

— Більше не знаю нічого. Хібаж сего, що я вже сказав вам замало, щоби знати, яка грозить небезпека; щоби знати, хто зрадник?

— Сего справді досить, хоч добре було би знати, коли Горославич загадав довершити зраду, які мадярські сили йдуть на Перемишль і скільки він у Перемишли має прихильників.

— Щось більше про все те знає один мій товариш. Він також рішучий противник панування чужинців у нас. Як позволите, то я завтра приведу його до вас.

— Гаразд. Покищо спасибі вам за те, що ви прийшли до мене і забалакали про се. Майже все те я вже знав, та всеж таки для мене важне знати, що між людьми під начальством того зрадника є чесні люди і поможуть нам роздоптати ту гадину.

— Поможемо! Я поможу! — майже крикнув Микулич.

Для стоячого під дверми чури був се знак, щоби був готовий. Чура взяв міх зпід пахи і держав його так, щоби в кождій хвили мож було використати його.

— Поможу і поможуть мої приятелі, яких у війську маю чимало. Поможу залоптати гадину і потому... потому...

Не договорив. Заваду зацікавило, що він ще хотів сказати, та убоявся, чи може не був певний свого. Щоби його заохотити, поклав руку на його рамени і спитав:

— Ну? Що потому. Коли ви вже тільки сказали, то скажіть і решту.

— Я сказав би, та боюся розсердити вас. Як би ваша ласка, то... то я... оженивсь би з вашою донькою.

Темно було, тож Микулич не видів лиця Завади в тій хвилі. Завада не зараз відповів. Хвиля була така, що не вільно було з Микуличем робити собі ворога. Також не хотів ні словом дати Микуличеви право колись думати, що приперти́й скрутою до муру, дурив його надією. Розваживши, відповів:

— Не дивуйтеся, що нині не почуєте від мене ні рішучого так, ні рішучого ні. Вперед мушу побалакати з жінкою. Не тому, щоби я в домашних справах був помелом жінки. Ні! Я лише сам спіймався, щоби з сим не мати клопоту. Я сам прирік жінці, що до того, за кого Ірина вийде, не буду втиркатися. Се право, сю владу над донькою, має тепер виключно жінка; я застеріг собі тільки право орудувати сином. До завтра не далеко. Побалакайте з жінкою. Як вона скаже „добре", то я додам моє „ще ліпше".

Такою відповідью Завада хотів лиш зискати проволоку до завтра. Та Микулича він тим не вдоволив. Сей знав, що до мамуні з сею справою нема що йти. Він знав, що вона дре ніс догори так, як жадна інша боярина, жадна княгиня. Від богацтв мужа і краси доньки перевернулося їй в голові. Вона сказала, що жаден боярин не хай не думає про її доньку. І князеви першому з краю не дасть її. Хто хоче стати її зятем, той мусить бути князем, котрий непохитно сидить на своїм столі.

Відповідь Завади була для Микулича гарбузом. Як би не пітьма ночі, Завада побачив би був на лици Микулича скажену лють і жажду пімсти. Він лиш відповів, відвертаючися:

— Коли так, то мені треба дожидати нетерпеливо завтрішньої днини. Доброї ночи!

— Ідіть вже спати, йдіть! — сказав господар і провів гостя до сіней, кажучи:

— Тут цілком темно. Ви готові напомацки не знайти дверей до вашої спальні. Дайте руку; заведу вас.

Чура, що ввесь час стояв під дверми спальні Завади, чув, що виходять оба. Дуже втішився, що не треба буде пхатися, бо Завада сам лізе йому в руки, не ждучи, аж напасник закрадеться до його спальні. Чуючи, що Завада каже до Микулича, чура не зараз кинувся на нього, а ступав за ним аж до дверей спальні свого пана. Аж коли господар сказав „ось тут ваші двері", чура одним рухом засунув міх на голову Завади і зсунув його вниз так, що в міху знайшлися руки Завади.

Микулич вже вийняв був зза пазухи ремінь. Коли чура сказав півголосом „вже!", Микулич схилився, обійняв ременем ноги Завади і стягнув. Завада захитався і впав в рамена чури.

В спальни для Микулича віконниця не була зачинена, тож в ту місячну ніч не було там цілком темно. Заваду оба занесли до кімнати, звязали це ліпше, уста закнеблювали і засунули під ліжко. Микулич сів на ліжку і думав, як би то тепер зробити, щоби Ірина дісталася в його руки, не в руки Горославича.

— Треба би знайти спосіб якись такий, — думав — що не дав би дівки в його руки, а в мої і одночасно зобовязав би маму дівки до вдячности. Лише хвилю думав і знайшов спосіб.

— Сиди тут і пильнуй, щоби Завада не щез відси, — сказав до чури. — Він сам не рушиться, бо звязаний добре і закнебльований. Як почуєш, що хтось надходить, вийди на поріг. Як то буде хто з челяди господаря або з його родини і спитає тебе, чи ти не бачив його, або чи не знаєш, що з ним сталося, то ти скажи, що він поспішно відійшов і приказав родину відвести до церкви.

Микулич вийшов, пішов до сіней жіночого крила в дворі і застукав до перших дверей. То були двері до спальні жіночої челяди. Зараз за нею була спальня господині і доньки.

— Що там за мара товчеться? — спитав хтось за дверми.

ПРОТОКОЛ З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ. (10)

Хто слідив розвій справи реформи та бачив труд тих секретарів, котрі для тої справи працювали; хто здає собі справу з того, що її повне переведення майже в цілости залежне якраз від тих наших співробітників, і що в переведенню реформи лежить будучність організації, той не пожалує відповідної нагороди за ту працю тим, що чесно і совісно на неї заробляють.

Тут не йде про признання цеї нагороди конвенцією, бо ця нагорода практикувалася ще перед минулою конвенцією, а саме від 1925 р. Тільки її не було слідно через дуже мале число членів у нових родах обезпечення.

Тут мова про те, щоби конвенція знайшла спосіб, щоби ті співробітники головної управи мали гарантію, що їх не будеться заєдно, зглядно що року, без найменшої причини зміняти, після того, як випаде над ними льотерія, але будуть заплачені, забондовані і законтрактовані, будуть могти віддатися науці нового скомплікованого діловодства і для організації працювати доти, доки їм послужать сили. А з другої сторони, щоби могли і мусіли бути усунені, в кождій хвилі тоді, коли покажеться, що вони для організації шкідливі. Цього вимагає новий лад і ґарантія нового обезпечення, інтерес членів і організації. І це припало тій Світлій Конвенції рішати.

При кінці мого звіту, як рекордового секретаря, хай мені буде вільно також, як членови екзекутиви і тростісови цеї організації, подякувати за честь і можність віддання прислуг організації в таких скрутних часах для неї. Я не зробив усього, але це, що я з урядового обовязку зробив, то робив по щирости, маючи на увазі передовсім добро членів і організації.

Ви самі, Шановні Делеґати і Делеґатки, знаєте, що я зробив, а чого не зробив і це Ваша річ мене судити. Завдяки Вам і моїм приятелям я стався на стільки популярним, що сам про себе вже не потребую говорити. Та я не сумніваюся, що Ваш суд буде справедливий, та що Ви мою скромну працю оціните як слід. За те, чого я не зробив, Ви мене судити не схочете, а за те, що я зробив, не лиш мені одному признання належиться, бо це могло статися лише завдяки Вашій безкорисній співпраці, а передовсім завдяки щирій кооперації мого співтовариша в головній канцелярії, головного фінансового секретаря, членів екзекутиви і всіх членів Головного Уряду, не виключаючи й того, що був виключений, але саме тому, що був виключений, то загальній справі, головно реформі, більше поміг, ніж успів пошкодити. Хай буде честь, кому честь.

Говорячи завше від імени „головної канцелярії" на протязі чотирох останніх літ, хай мені буде вільно від її імени зложити ще й перед Вами, Шановні Делеґати і Делеґатки, з огляду на славні передконвенційні проєкти слідуючу просьбу: Не робіть з тої головної канцелярії сиротинця, а з усіх членів екзекутиви — сиріт, та ще й на кошт тих двох секретарів, як було проектовано, бо вони для Вас щиро працюють, і не кари, але нагороди сподіваються.

Не забувайте, що перед тими секретарями бували в канцелярії У. Н. С. попри двох секретарів ще й сталі помічники й опікуни дітей. А всі на голодових платнях, як сироти. В редакції було нераз по сім співредакторів, хоч „Свобода" була лише тижневиком, а Союз не мав ніяких міліонів; та що аж від тоді, коли Ви той сиротинець зедукували, а за роботу зачали платити людяну платню, то від тоді зачалася солідна й будуюча праця в орґанізації. Не жалуйте заплатити ще тим секретарям, що по відділах працюють, а переконаєтеся, що це не буде видаток, але користь і сила, яка й орґанізацію розбудує і придбає майна на покриття нових принятих зобовязань супроти всіх членів.

Я вірю, що Світла Конвенція вирішить цю справу розумно і справедливо, так, як і всі інші проблеми, поставлені на програмі, в користь усім нам рівно дорогої орґанізації і її членів.

Не зважаючи на загальну депресію, рух в орґанізації був досить оживлений. Головно впроваджування нової реформи дало багато праці і труду головній канцелярії, а противникам нашої орґанізації це дало причину до безпідставної критики та накидування на Головний Уряд. Однак ми на це не вважали та взялися до введення цеї реформи тільки з тою думкою, що вона одинока серед даних обставин може ратувати Союзових членів від утрати їх вложеного гроша.

Можливим є, що не все зроблено так, як повинно бути, однак ми робили те, що могли. За працю треба було нераз наслухатися ріжних наклепів зі сторони большевиків, а потім ще й від так званих „гурра"-патріотів, які послугуються подібними методами. Не зважаючи на те все, праця йшла вперед. Вправді з огляду на навал праці в останніх місяцях нагромадилося коло дві тисячі невідповіджених листів, однак може це й краще сталося, що на них не відповідалося, бо нераз члени ставлять такі жадання, що їх годі сповнити, тому відповідь доливалаб оливи до вогню. На нас нападають за це, що, наприклад, протокол із засідань головного уряду не є проголошений, однак ті, що так роблять, не знають про те, що головна канцелярія мусіла так поступити, бо друкований протокол, де всі точки з леґального боку не є як слід оброблені, може нераз пошкодити орґанізації. Так малася справа також з непроголошеним протоколом в справі референдум про реформу, до якого то протоколу треба було ще долучити резолюції від експерта.

Делеґат відділу 292 ставить формальне внесення, щоби покликати до ґалі тих делеґатів, які вийшли на коридор і не беруть участи в нарадах.

Потім слідував отсей звіт головного фінансового секретаря, Р. Слободяна:

Звіт головного фінансового секретаря У. Н. Союза.

Останні чотири роки істнования У. Н. Союза вважаю за найтяжчі від початку заложення нашої орґанізації. По великім розгоні фінансових спекуляцій у цілій державі по великім наступі на цілім промисловім та фінансовім фронті, наступив в Америці застій, а далі хаос, а заним зневіра і упадок духа. Отсе все відбилось і на У. Н. Союзі. Коли валилися сильні американські фінансові інституції, то треба було, річ ясна, потерпати і за нашу інституцію. Треба було багато сильної волі, залізної витревалости та характеру, щоби не впасти під тими ударами, які сипались з ріжних боків і на У. Н. Союз. Наша орґанізація видержала ті всі удари. І виходить з них зміцнена морально і фінансово. А що так було, то це треба завдячувати сильній вірі нашого народу, гарній співпраці головного уряду між собою і з урядниками місцевих відділів і з нашим членством.

Коли мені приходиться здавати фінансовий звіт з майна У. Н. Союза, то я прошу в першу чергу усіх тут зібраних головних урядників і делеґатів провірити з повною увагою наш маєтковий стан.

ПРИХІД ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1929 ДО 31-го ГРУДНЯ 1932 Р.:

	Фонд посмертний	Фонд резервовий	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Фонд адміністрац.-конвенційний	Разом
З білянсу 1. січня 1929 року	**1,406,210.82**	**296,787.11**	**62,167.27**	**9,278.47**	**180,016.05**	**78,097.11**	**2,032,556.83**
З міс. вкладок нов. родів обезп. 1929	7,671.28					2,064.41	9,735.69
„ „ „ „ „ 1930	10,355.36					2,652.55	13,007.91
„ „ „ „ „ 1931	12,853.48					2,651.22	15,504.70
„ „ „ „ „ 1932	14,727.86					3,263.18	17,991.04
Разом	45,607.98					10,631.36	56,239.34
З міс. вкладок стар. родів обезп. 1929	274,197.93	12,247.00	19,844.16	4,961.04		77,663.20	388,913.33
„ „ „ „ „ 1930	279,494.67	12,447.40	20,276.80	5,069.20		78,427.26	395,715.33
„ „ „ „ „ 1931	275,020.65	12,246.55	20,041.76	5,010.44		76,545.37	388,864.77
„ „ „ „ „ 1932	262,104.52	11,597.85	19,125.76	4,781.44		72,501.09	370,110.66
Разом	1,090,817.77	48,538.80	79,288.48	19,822.12		305,136.92	1,543,604.09
Разом з міс. вклад. стар. і нов. родів	1,136,425.75	48,538.80	79,288.48	19,822.12		315,768.28	1,599,843.43
Процент від морґечів 1929	41,469.84	5,129.80	2,124.00		5,069.73		53,793.37
„ „ 1930	56,823.60	6,367.20	2,528.06		7,094.33		72,813.19
„ „ 1931	66,175.05	7,159.34	2,208.68		6,987.65		82,530.72
„ „ 1932	65,293.55	8,161.80	2,605.20		7,283.57		83,344.12
Процент від бондів 1929	16,829.86	1,387.50			2,674.75		20,892.11
„ „ 1930	21,257.50	1,050.00	382.50		2,674.75		25,364.75
„ „ 1931	20,560.99	2,873.19	382.50		2,674.75		26,491.43
„ „ 1932	23,075.00	3,025.00	382.50		1,812.25		28,294.75
Заробок на бондах 1929—1932	10.00				430.00		440.00
Процент від позички нов. родів	1.50						1.50
Процент з банків 1929	9,142.79	1,958.78	837.86	185.30	642.49	1,365.07	14,132.29
„ „ 1930	8,944.44	1,921.82	679.24	182.94	584.82	737.40	13,050.66
„ „ 1931	9,398.20	1,999.44	712.72	123.01	636.71	919.92	13,790.00
„ „ 1932	6,656.94	1,434.77	871.98	51.27	465.19	1,096.68	10,576.83
Рент від реальности УНС 1929		5,000.00					5,000.00
„ „ 1930		5,000.00					5,000.00
„ „ 1931		4,920.00				727.92	5,647.92
„ „ 1932	2,125.36	4,920.00				295.50	7,340.86
Календар УНС 1929						4,439.40	4,439.40
„ „ 1930						4,086.40	4,086.40
„ „ 1931						3,947.15	3,947.15
„ „ 1932						3,515.75	3,515.75
Відзнаки, книжочки плат. і т.п. 1929						2,397.39	2,397.39
„ „ 1930						2,251.52	2,251.52
„ „ 1931						1,972.23	1,972.23
„ „ 1932						2,235.25	2,235.25
Сирітські части 1929					24,138.90		24,138.90
„ „ 1930					18,810.44		18,810.44
„ „ 1931					16,616.69		16,616.69
„ „ 1932					20,970.40		20,970.40
Разом дохід 1929—1932	1,484,190.37	110,847.44	93,003.72	20,364.64	119,567.42	345,755.86	2,173,729.45
Разом до переносу	2,890,401.19	407,634.55	155,170.99	29,643.11	299,583.47	423,852.97	4,206,286.28

Повища табеля виказує зіставлення з приходів. З процентів від морґечів, бондів і банків прийшло разом $445,515. 72. В дальшім тягу є подані доходи за календар, рент від реальностей, сирітські части і вкладки від членів. Разом доходу було $2,173,729.45.

ЗІСТАВЛЕННЯ З ПРИХОДІВ 1929—1932:

	Фонд посмертний	Фонд резервовий	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Фонд адміністрац.-конвенційний	Разом
Процент від морґечів	229,762.04	26,818.14	9,465.94		26,435.28		292,481.40
Процент і заробок на бондах	81,733.35	8,335.69	1,147.50		10,266.50		101,483.04
Процент з банків і позички	34,143.87	7,314.81	3,101.80	542.52	2,329.21	4,119.07	51,551.28
Разом з процентів	345,639.26	42,468.64	13,715.24	542.52	39,030.99	4,119.07	445,515.72
Рент від реальностей	2,125.36	19,840.00				1,023.42	22,988.78
Календар						15,988.70	15,988.70
Книжочки платничі і т.п.						8,856.39	8,856.39
Сирітські части					80,536.43		80,536.43
Вкладки від членів	1,136,425.75	48,538.80	79,288.48	19,822.12		315,768.28	1,599,843.43
Разом 1929—1932	**1,484,190.37**	**110,847.44**	**93,003.72**	**20,364.11**	**119,567.42**	**345,755.86**	**2,173,729.45**

РОЗХІД ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1929. ДО 31-го ГРУДНЯ 1932 Р.:

	Фонд посмертний	Фонд резервовий	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Фонд адміністрац.-конвенційний	Разом
З переносу	2,890,401.19	407,634.55	155,170.99	29,643.11	299,583.47	423,852.97	4,206,286.28
Виплати посмертних запомог 1929	183,141.51						183,141.51
„ „ „ 1930	162,096.00						162,096.00
„ „ „ 1931	146,800.00						146,800.00
„ „ „ 1932	183,982.50						183,982.50
Випл. грош. зворот. нов. родів 1929	148.48						148.48
„ „ „ „ „ 1930	508.84						508.84
„ „ „ „ „ 1931	909.96						909.96
„ „ „ „ „ 1932	1,669.83						1,669.83
Виплати з фонду запомогового 1929			16,683.00				16,683.00
„ „ „ 1930			17,398.00				17,398.00
„ „ „ 1931			19,180.00				19,180.00
„ „ „ 1932			43,003.00				43,003.00
Виплати з фонду народного 1929				4,578.65			4,578.65
„ „ „ 1930				4,300.00			4,300.00
„ „ „ 1931				3,650.00			3,650.00
„ „ „ 1932				6,085.00			6,085.00
Виплати з фонду сирітського 1929					15,574.70		15,574.70
„ „ „ 1930					22,885.79		22,885.79
„ „ „ 1931					21,957.59		21,957.59
„ „ „ 1932					26,092.91		26,092.91
Разом виплачено членам 1929—1932	**679,257.12**		**96,264.00**	**18,613.65**	**86,510.99**		**880,645.76**
Свобода за орган						187,479.70	187,479.70
XVII головна конвенція						40,661.35	40,661.35
Обниження вартости реальности УНС.						32,241.89	32,241.89
Платня головного уряду						27,570.00	27,570.00
Податки, асекурації, опал, світло, направи і праці	3,390.58					14,494.43	17,885.01
Свобода за календар						15,943.20	15,943.20
Актюар за праці вимін грамот						7,000.00	7,000.00
Кошти засідань і репрезентації гол. екзекутиви				828.46		5,694.02	6,522.48
Свобода за праці						6,113.03	6,113.03
Діточий журнал				4,811.46			4,811.46
Обниження готівки в банках	617.01					3,807.97	4,424.98
Річні засідання гол. уряду						4,305.41	4,305.41
Книга оплат і грамоти нових родів						4,218.60	4,218.60
Рент за офіси У. Н. С. до фонду рез.						4,000.00	4,000.00
Офісові приряди, шафи, машини і т.п.						3,924.24	3,924.24
Допл. до бондів понад ціну продажну	2,269.30	100.00	178.87		41.50		2,589.67
Видатки канц., почта, експ., тел і т.п.						2,317.05	2,317.05
Кошти засідань головної контролі						2,281.06	2,281.06
Державна контроля і лайсенси						1,960.00	1,960.00
Актюар за оцінку грамот						1,814.00	1,814.00
Бонди гол. уряду						1,425.01	1,425.01
Нагорода відділів і оголошення						1,100.00	1,100.00
Справи правні						835.50	835.50
Прибори для відділів і членів						888.00	888.00
Помічні сили						746.00	746.00
Головний лікар						626.00	626.00
Оправи місячних книг						280.40	280.40
Банкова скритка						123.00	123.00
Чембер оф Комерс						100.00	100.00
Асекурація від рабунку						93.00	93.00
Федеральний податок від чеків	5.83		11.08	74	64	3.27	21.56
Разом розхід 1929—1932	685,539.84	100.00	96,453.95	24,254.31	86,553.13	372,046.13	1,264,947.36
Білянс 31 грудня 1932	2,204,861.35	407,534.55	58,717.04	5,388.80	213,030.34	51,806.84	2,941,338.92
З білянсу 1 січня 1929	1,406,210.82	296.787.11	62,167.27	9,278.47	180,016.05	78,097.11	2,032,556.83
За час 1929—1932 фонди збільшились	**798,650.53**	**110,747.44**			**33,014.29**		**942,412.26**
За час 1929—1932 фонди зменшились			**3,450.23**	**3,889.67**		**26,290.27**	**33 630.17**
Чистий приріст старих і нових родів обезпечення У. Н. Союза							**903 782.09**

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ 1929—1932.

	Членів	Сума
З кінцем грудня 1928 остало невипл. запомог	18	$ 12,646.00
Від 1. січня 1929 до 31. грудня 1932 померло	807	672,000.00
Разом	825	$684,646.00
Від 1. січня 1929 до 31 грудня 1932 виплачено	818	676,020.01
Остало до виплати	7	$8,625.99
Відкинено	1	1,000.00
Ліни і компроміси		2,525.99
З днем 31 грудня 1932 остає до виплати	6	$5,100.00

За час істновання орґанізації виплачено посмертних запомог на суму $3,291,135.79.

ВИПЛАТИ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО.

	Членів	Сума
В році 1929 виплачено	303	$16,683.00
„ 1930 „	302	17,398.00
„ 1931 „	364	19,180.00
„ 1932 „	1590	43,003.00
Разом	2589	$96,264.00

За час істновання У. Н. Союза виплачено запомог на суму $232,462.15.

Зіставлення маєтку Українського Народного Союза

З білянсу 31 грудня 1932	$2,941,338.92	
Процент платний на морґечах (accrued)	29,498.25	
Процент платний на бондах (accrued)	5,317.49	
Процент платний з банків (accrued)	3,022.59	
Рент від реальностей (accrued)	981.33	
Процент платний на грамотах нових родів (accrued)	66.96	
Зворот податків	141.83	$2,980,367.37

Обдовження.

Фонд сирітський У. Н. С.	$213,030.34	
Обнижена вартість бондів	69,071.57	
Майбутня утрата готівки в замороженім банку 25%	4,525.39	
Невиплачені посм. запомоги	5,100.00	
Залеглі податки від реальностей	411,05	$292,138.35
Дійсна вартість і власність У.Н.С.		$2,688,229.02

Морґечі.

З днем 31 грудня 1932 остає на морґечах $1,724,545.19
З днем 1 січня 1929 було на морґечах 1,041,164.00

За чотири роки збільшились інвестиції морґечові $683,381.19

Бонди.

Зднем 31 грудня 1932 остає на бондах $627,778.00
З днем 1 січня 1929 було на бондах 476,123.80

За чотири роки збільшились інвестиції на бондах $151,654.20

Якість бондів.

Бонди правительства Злучених Держав $ 31,700.00
Бонди стейтові, повітові і міські Зл. Держав 596,078.00

Разом $627,778.00

Реальність.

З днем 31 грудня 1932 остає на реальностях $231,202.70
З днем 1 січня 1929 було на реальностях 155,241.89

За чотири роки збільшились інвестиції на реальностях $75,960.81

Банки.

З днем 1 січня 1929 остала готівка в банках $360,027.14
З днем 31 грудня 1932 готівка в банках 355,930.03

Обнижено готівку в банках на суму $4,097.11

Позички.

За чотири роки прибуло позичок на нових родах обезпечення $1,883.00

ВИКАЗ ЧЛЕНІВ, УМЕРШИХ ЗА ЧАС ЧОТИРОХ ЛІТ, 1929—1932 Р.

Вік	Членів	Сума обезпечення	Вік	Членів	Сума обезпечення	Вік	Членів	Сума обезпечення
18	3	2,500.00	38	34	29,250.00	57	19	12,000.00
19	5	5,500.00	39	31	26,750.00	58	9	6,250.00
20	2	1,750.00	40	22	16,250.00	59	11	9,250.00
21	6	5,500.00	41	28	23,750.00	60	16	12,750.00
22	4	3,500.00	42	30	24,500.00	61	6	4,500.00
23	4	4,000.00	43	32	28,250.00	62	13	10,500.00
24	4	4,500.00	44	25	20,750.00	63	7	6,000.00
26	3	3,000.00	45	40	35,000.00	64	5	5,000.00
27	2	1,500.00	46	30	24,500.00	65	6	6,000.00
28	2	2,000.00	47	50	45,250.00	66	2	1,500.00
29	2	2,000.00	48	35	27,000.00	67	1	1,000.00
30	4	3,500.00	49	32	25,000.00	69	1	1,000.00
31	6	5,500.00	50	21	18,500.00	70	2	2,000.00
32	13	10,000.00	51	29	25,250.00	71	3	3,000.00
33	14	11,250.00	52	29	21,500.00	72	4	3,000.00
34	22	18,000.00	53	15	13,000.00	73	1	1,000.00
35	29	24,000.00	54	20	15,250.00	77	1	1,000.00
36	27	23,500.00	55	8	5,750.00			
37	24	22,000.00	56	13	7,250.00		**807**	**$672,000.00**

ЗІСТАВЛЕННЯ.

	Членів	На суму обезпечення
В році 1929 померло	215	$180,000.00
„ 1930 „	195	162,500.00
„ 1931 „	181	147,750.00
„ 9321 „	216	181,750.00
Разом	807	$672,000.00

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ 31. ГРУДНЯ 1932.

Відділ	Дата смерти	Імя і назвиско	Місцевість	Сума	Причина не виплачення
197	26. квітня 1925	Михайло Береза	Madison, Ill.	800.00	Правна перешкода
301	17. квітня 1928	Антін Янковський	Chicago, Ill.	1,000.00	Правна перешкода.
157	25. вересня „	Григорій Лешко	Wheeling, W. Va.	300.00	Правна перешкода
102	30. квітня 1932	о. Лев Левицький	Cleveland, O.	1,000.00	Брак смертного листа.
106	14. листопада „	Гелена Си[illegible]енович	Chicago, Ill.	1,000.00	Брак смертного листа.
95	29. грудня „	Матвій Романишин	Nazareth, Pa.	1,000.00	Брак смертного листа.
			Разом	$5,100.00	

(Дальше буде).

В. Кедровський.

БОРОТЬБА З ПОГРОМАМИ НА УКРАЇНІ

(16)

Я рішив когось знайти й довідатися, що сталося тут — може навіть сьогодня ранком, може вчора в ночі. Вирішив піти на телеграфічно-почтову стацію, щоби післати телеграму до уряду в Камянець-Подільський. Тут біля почти я знайшов почтаря та комісаря містечка. Вони розповіли мені, що погром зробила якась технічна частина, котра тепер стоїть на двірці й збирається їхати далі вслід за боєвими частинами. В моторі мойого авта щось попсувалось, а тому я з комісарем і своїм осавулом направився пішки до двірця. Недалеко від нього я почув у бічній вулиці голосіння баби й прохання повернути їй її добро. Я швиденько звернув туди й скоро побачив, що кілька жовнірів під командою одного типа ведуть корову, а баба, Українка-селянка, голосить, щоби не грабували її добра. Тут комісар шепнув мені до вуха, що той „фантуватий" технік, який командує жовнірами, властиво був тим, що влаштовував грабунок містечка, не розбираючи, де Жид, а де не Жид.

Я, назвавши себе, спинив цю ганебну сцену й наказав негайно повернути бабі корову, а жовнірам іти зі мною до їх начальника. Вони зпочатку не хотіли виконати наказу й мені та осавулови довелося взяти за револьвери, а вони охопили за свої кріси. Не знаю, чим це булоб скінчилось, колиб не показалася була недалеко група дисциплінованих кіннотчиків, які йшли на фронт. Я спинив тих кіннотчиків і хотів їх ужити для арешту грабіжників, але грабіжники скорилися мені й пішли разом зо мною до двірця.

Перед двірцем стояла величезна валка ваґонів. Я запитав, де начальник ешалона. Мені сказали, що на стації в „дижурній кімнаті". Я лишив у почекальні осавула з групою жовнірів, яких поставив пильнувати грабіжників і наказав нікого не відпускати, а сам пішов до начальника ешалону. Тут він представився як полковник Харченко, начальник технічного куріня 3-тої дивізії. Я почав допитувати його, чи він знає, що робиться, або недавно робилося в містечку; чи він знає, що його жовніри вчинили погром. Він зпочатку зробив надзвичайно обурений вигляд і тримав себе так, що, мовляв, плювати мені на те, що ти інспектор, а честь своєї частини я буду боронити. Відбулася межи мною і ним в присутности кількох його підстаршин не дуже то приемна розмова, підчас якої мені довелося пригрозити йому негайним арештом і призначенням полевого суду над ним.

Підчас розмови з ним у дижурну кімнату ввалився один з його жовнірів, нагружений мисками, самоваром та ще деякими хатніми причандалами. Харченко не дав йому виговорити й слова, а, показавши на мене очами, голосно назвав мій службовий стан і звернувся до козака зі словами в тому сенсі, що той добре зробив, що збирає майно, награбоване бандитами, яке треба буде тепер вернути Жидам. Після того я, не зважаючи на протести полковника Харченка, що йому треба поспішно виходити на фронт, „щоби виконати боєвий наказ", наказав начальникови стації затримати потяг, поки я його не перегляну. Обходячи потяг, я побачив майже в кождому вагоні (всі вагони були товарові) ліжка, перини й хатнє майно, а в одному вагоні навіть фортепян. Мені Харченко пояснював, що це майно він відібрав при відступі большевицьких частин, які грабували його й кидали, тікаючи.

Після огляду ешалону я заявив полковникови Харченкови, що арештую його підстаршину, який керував погромом, і забираю його до Камянця Подільського на слідство й суд. Тут у Харченка знову заіскрилися очи злістю й він почав перечити проти мого права це робити. Я тоді, не довго думаючи, написав йому на своїй полевій книжці такий коротенький приказ, якого копія зберігається в книжці „Командиру 3-го інженірного куріня. 1919 року, 16 серпня. Наказую арештувати козака Кубряка за незаконні вчинки в Крижополі й передати його в мое розпорядження. — Голдержин Кедровський".

(Далі буде).

RADIO.

Thanks for printing the radio news about the "Shy Sisters," but made a typographic error in the naming of the station. You have WEAU but it should be WCAU instead. Both are stations so please inform the readers of this. You will find it in issue No. 158. Thank You.

Alexander Yaremko.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українські ґросерники організуються.

Минає вже два роки, як кількаа свідоміших наших ґросерників і делікатесен-шторників зійшлися й заложили організацію під назвою „East Side Grosery and Delicatessen Dealers Association, Inc."

Членами організації є самі свідоміші ґросерники, котрі ніколи не стидилися називати себе Українцями, а котрі прийшли до переконання, що в „єдности сила", що всі разом зорганізовані можуть протиставитися шаленій чужинецькій конкуренції.

Та ще серед наших ґросерників є багато таких, які не розуміють значіння єдности, злуки й організації. Щоби стягнути цих та розпочати діло, скликано збори організації на 30. червня. На зборах зявилися понад 60 учасників. Бесідники, один за другим, виказували ці грізні хмари, що зависли над ґросерниками.

Держава накладає на нас податок. Ми мусимо боротися проти цього; хай вони накладають більші податки на "Chain Stores". "Chain Stores" та великі компанії забирають наших костумерів. Компаністи хочуть щоби ми їх товар перепродували задармо, не хотять нам дати навіть леду до молока, бо як ми заробимо одного цента на кварті молока, то маємо за два центи леду купити. Як так дальше піде й ми не станемо в своїй обороні, то незадовго прийде час, коли ми не будемо мати чим і ренту заплатити.

Бесідники кликали:

Щож ви на це українські бизнесмени? Чи маємо безчинно сидіти з заложеними руками? Всі до організації і праці!

Щоби якось лиху зарадити, мітінґ обговорив способи оборони прав ґросерників. Головним бесідником виступав адвокат М. Пізнак. Про те, як борються жидівські ґросерники, говорив п. Гайблюм. Мітінґ вибрав відпоручників, котрі під проводом п. М. Пізнака поїхали до Олбані добиватися своїх прав перед "Milkboard Control". Вони зложать свій звіт на слідуючих зборах товариства.

М. М.

Самаритянин.

— Чоловік, якого ви доставили, не є зімлілий, лише пяний.

— А хай його не знаю що! Таж я йому дав випити щепять чарок коняку, щоби він прийшов до себе!

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА". "SVOBODA."

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На боротьбу.

Пересилаємо $130.30 на боєву акцію, а $7 на політичних вязнів. — Разом $137.30. — Гроші зложили:

На політичних вязнів: Відділ ОДВУ ч. 4. в Гемтремк, Міш., зібрав $7; від таких: Михайло Топоровський $2; по $1: Андрій Терефенко, Стефан Біда, Іван Кульчицький, Яків Василюк, Василь Смит.

На боєву акцію: Відділ ОДВУ ч. 7. в Нантікок, Па., $30; Відділ ОДВУ ч. 9. в Сиракюз, Н. Й., $30. Відділ ОДВУ ч. 16. в Вунсакет, Р. Ай., $51.30; з забави у громадян О. Рекрутів в Провіденс, Р. Ай., $19.

Централна Управа ОДВУ.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

З забави на боротьбу.

Дня 18. червня відбулася в домі гром. Омеляна Рекрута забава, на яку зібралися свідоме українське громадянство, щоби поздоровити гром. О. Рекрута з днем пятьдесять-літніх уродин. Забава була товариська і патріотична.

Підчас гостини забрав слово о. Д. Поліщук з Тонтон, зложив громадянинови Рекрутови щирі побажання, а потім звернувся до присутніх з теплим словом про боротьбу в рідним краю і просив зложити жертви на допомогу цій боротьбі.

Жертвували: О. і К. Рекрут $5; по $1: К. Сідзінський, А. Швець, К. Оліяр, о. Д. Поліщук, В. Маршалек, М. Правор, П. Андрець, А. Мельник, А. Виковський, М. Проніцький, Т. Валідуда, С. Проніцький, Г. Салата; по 50 ц.: Д. Вардиґа, панна В. Оліяр. — Разом зібрано $19.

Придніпрянець.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам Тов. ім. Князя Данила, від. 356, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 7-мій ввечір, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренс ул. Проситься усіх членів прибути на цей мітінґ на означений час, бо є багато важних справ до полагодження. Довгуючих членів проситься прийти на цей мітінґ і по змозі заплатити свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — Іван Сорока, предс.; Яким Шкрібенець, кас.; Олекса Діорка, секретар.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо буде справоздання контр. комісії за шість місяців та інші справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг цего місяця. — Мих. Дорош, предс.; Мих. Волощук, кас.; Гр. Мрикало, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 8-мій ввечір, в гали церковній, 179 Корт ул. На порядку дня є багато важних справ до вирішення. Буде звіт контролі з діловодства уряду за 6 місяців. Не явившийся на збори член заплатить кару після статута. Взивається всіх членів прибути точно на означений час. — М. Боднар, голова; П. Псуй, кас.; А. Мудровський, писар.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 16-го липня, в годині 1.30 пополудни, в гали парохіяльній на Блекстон ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо буде справоздання контрольорів і урядників за півріч та інші справи до вирішення. — Дмитро Лукиник, предс.; Ілія Околіта, кас.; Мих. Яцишин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Відділ 50 повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться 15 липня, в годині 7-мій вечір, в гали де звичайно. Кождого члена присутність конечна, бо є важні справи до полагодження. Мітінґ відбудеться тому в суботу, бо в неділю відбудеться посвячення фелона, в якім наш відділ бере участь. Кождий член має явитись на тім посвяченню коло церкви в годині 10-тій рано. — Микола Сикута, Петро Шугайло, М. Шемичик.

ОБОРН, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 38, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 15-го липня, в гали церковній. Проситься всіх членів прийти на той мітінґ і вирівнати свої вкладки. На тім мітінґу буде справоздання касове за 6 місяців. На піврічних зборах будемо принимати нових членів без вступного, тому проситься членів приводити нових членів, а особливо старайтесь нашу молодіж приєднати в члени. — Андрій Бискуп, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 1-ій пополудни, в Юніон Ґалі, ч. салі 4, 2-гий поверх, на Норт Вайоминґ ул. Всі члени повинні явитись, щоб вислухати справоздання касове і помогти обрадити деякі справи, котрі будуть поставлені на порядку мітінґу. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий в короткім часі, будуть суспендовані. — С. Глинянський, рек. секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. І. Франка повідомляє всіх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 9.30 перед полуднем. Проситься всіх членів прибути на мітінґ в означений час. Напоминається довгуючих, щоби сплачували свої довги хоч вчасти. — Н. Зарічний, пр.; П. Головід, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 147, повідомляє місцевих і позамісцевих своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 1-ій пополудни, в парохіяльній гали. Проситься всіх членів прийти на означений час. Члени, котрі дали грамоти до виміни, щоб прийшли на мітінґ до підпису своїх грамот. Члени, котрі хочуть виміняти свої старі грамоти на нові, нехай принесуть на мітінґ старі грамоти. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, проситься вписати на цім мітінґу. Повідомляється позамісцевих членів, що на піврічнім мітінґу вибрано двох нових урядників: касієром є Антін Максимяк, а секретарем Павло Лагоцький. — Н. Антонюк, предс.; А. Максимяк, кас.; Павло Лагоцький, секр., 618 Grant St.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15 липня, в гали словенській, 724 Лінонард ул., в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоб прийшли і вирівнали свої залеглости. — М. Федас, предс.; Дм. Баґрій, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ ім. Богдана Хмельницького, від. 245, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, точно в годині 3-тій пополудни, в гали де звичайно. Проситься всіх членів і членкиць прийти на означений час, бо тепер горячий час і ліпше буде, коли скорше полагодиться справи. Довгуючих членів напоминаємо, щоби по змозі старались виплачувати свій довг. Після ухвали хто не виконає своєї належитости, уряд буде змушений поступити після статута. — Іван Сабат, предс.; Йосиф Квасній, кас.; Василь Кушнір, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в пятницю, 14 липня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 214 Фултон ул. Обовязком є кождого члена прибути на означений час. На порядку дня будуть різні справи до полагодження, як справоздання урядників і контр. комісії. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Батьки, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, нехай старається вписати на цім мітінґу. Члени, котрі хочуть виміняти старі грамоти на новий рід обезпечення, най це зроблять на цім мітінґу, принісши з собою старі грамоти. — І. Ґенеґа, предс.; М. Ґенеґа, кас.; К. Пілат, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Відділ 300 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться 16 липня, в гали під православною церквою на Вудлин Евеню, на Максон, бо нам виповіджено місце де до тепер відбувались мітінґи. На порядку дня є багато пекучих справ до полагодження. Проситься довгуючих вирівнати свій довг, щоб оминути суспендовання. — Михайло Гладьо, предс.; Стефан Загроднічек, кас.; Андрій Годчак, ф. секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(89)

H-89. Рех Максон

Іванна саркастично усміхнулась і відповіла: „Хіба Червона Цвітка Зораму не далаб собі ради, колиб хтось осмілився заподіяти їй зло?!" Під командою Тарзана всі подались в напрямі до ріки. Тут, на їх щастя, вони знайшли човен, який лишили пірати. З піратів уже ніхто більше не жив, крім цих трох, яких Тарзан тримав при собі як вязнів. Інших піратів убили горібейи на місці бою, або вбили їх десь пізніше. Тарзан назвав ту ріку „Ріка пітьми".

Швидко човен спущено на воду. На нім лежали незіпсуті ніким вітрила. Тарзан наказав їх напняти й податися за вітром здовж ріки. Для нього тепер було все одно, в яку напрямі плисти, бо він не мав ніякої уяви про те, де тепер він був повітропілав. На одному острові на ріці Тарзан знайшов прісну воду й багато птиці. Там він отаборився на час, щоби зготовити собі запаси птиці й води, бо рішив вертатися через море до селища пиратів.

Іванна працювала разом з іншими, приготовляючи ріжні запаси. Вона добре вміла приправляти мясо з птиці й тому поміч її була велика. Вона ні разу не заговорила до Джесона Ґрідля і, здавалося, не помічала його. Нарешті він не витримав і звернувся до неї. „Що це значить, Іванно, що ти так ставишся до мене? Ми будемо обидвоє щасливішими, коли ти скажеш хоч слово". На це Іванна відповіла: „Я щаслива, по змозі, поки Тор не візьме мене до Зораму".

Нарешті всі приготовання скінчено. Тарзан наказав глянути добре ще раз човен. Після того вони поплили ріжою далі. Чим далі, тим більше береги ріки розступалися. У воді плавали дивні потвори, які часами кидалися на човен, та рушниці Вазирів відбивали їх геть. Скоро береги зовсім сховалися за обрієм і човен опинився на повному морі. Тепер уже пірати керували човном, бо лише вони знали напрям до їх міста й землі.